Nesbyen kommune

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2025/1161-67

Saksbehandler: Jeanette Renée Kaspersen

202502, Flomsikring Rukkedøla - sluttbehandling detaljreguleringsplan

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
61/26	Hovedutvalg for plan og utvikling	18.08.2026
48/26	Formannskap	20.08.2026
69/26	Kommunestyret	03.09.2026

Kommunedirektørens innstilling

1. Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 vedtas detaljreguleringsplan for flomsikring Rukkedøla (plan-ID 3322-202502) med endringer som framgår av saksframstillingen.
2. Når tiltaket er gjennomført, skal det fremmes forslag til endring av reguleringsplanen slik at den oppdateres i samsvar med som-bygget.

Vedlegg

1 0. Planbeskrivelse, datert 03.07.26

2 1. Reguleringsplankart, datert 10.07.26

3 2. Reguleringsbestemmelser, datert 03.07.26

4 3. Vurdering av konsekvensutredningsplikt, Norconsult, datert 27.05.25

5 4. Referat fra oppstartsmøte, datert 18.06.25-03.07.25

6 5. Innkomne merknader til planoppstart

7 6. Oppsummering og utsvar av merknader, datert 27.11.25

8 7. Oppsummering og utsvar av merknader ved 1. gangs høring-offentlig ettersyn, datert 03.07.2026

9 8. ROS-analyse, Norconsult, datert 27.11.25

9. Vurdering av områdestabilitet til reguleringsplan for flomsikringstiltak og riksveg 7, NVE, datert 27.01.25
10. Beregning av endret flomfare som følge av sikringstiltak, NVE, datert 03.02.25-revidert 04.11.25
11. Dokumentasjon av sikkerhet mot skred i bratt terreng- Flomsikring Rukkedøla, Skred AS, datert 14.11.25
12. Fagnotat vannmiljø, Sweco, datert 27.11.25
13. Rapport naturkartlegging nedre Rukkedøla, Norconsult, datert 21.11.25
14. Notat landskap
15. Forprosjekt Rukkedøla, NVE, datert 23.11.25
16. Plantegning sikringstiltak Rukkedøla nedstrøms Hajem bru, datert 22.11.25
17. Plantegning sikringstiltak Rukkedøla oppstrøms Hajem bru, datert 22.11.25
18. Tverrsnitt sikring Rukkedøla nedstrøms Hajem bru, datert 21.11.25
19. Tverrsnitt sikring Rukkedøla oppstrøms Hajem bru, datert 22.11.25
20. Notat- Modellering av overvannsavrenning, Lindschulte, datert 07.10.25
21. Notat- Pumpestasjoner, Lindschulte, datert 23.10.25
22. Notat - Hydraulikk for sikring av Rukkedøla, Lindschulte, datert 22.05.25, rev. 30.09.25
23. Rapport- Grunnvannsmodellering, Lindschulte, datert 29.09.25, rev. 24.10.25
24. NVE 2024a. Mulighetstudie flomsikring Nesbyen, datert 19.02.24
25. NVE 2024b. Flomberegning for Hallingdalsvassdraget. NVE rapport nr. 8-2024, datert mai 2024

Saksopplysninger

Bakgrunn

Kommunen ble hardt rammet av ekstremværet «Hans» i august 2023. Et stort antall eiendommer ble skadet i flommen, både boliger og næringseiendommer. Det ble raskt avklart at det er behov for flomsikring av sentrum. Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) stilte innen kort tid med ressurser, og har hele tiden etter dette bistått kommunen i flomsikringsarbeidet. Det er utarbeidet et forprosjekt av NVE.

Kommunestyret vedtok bl.a. følgende i sitt møte 10.10.24 i sak 96/2024:

«Nesbyen kommune ønsker at NVE skal gå videre med planlegging og prosjektering av flomsikring av Nesbyen, og gir administrasjonen fullmakt til å videreføre samarbeidet med NVE og regionale myndigheter. Kommunedirektøren bes starte planarbeidet».

Kommunen har valgt, for å sikre rask fremdrift, å dele planarbeidet i flere deler slik at man jobber parallelt med planarbeid og prosjektering. Flomsikringen av Rukkedøla er del 2 av reguleringen og del 1 er flomsikring av Nesflata, men begge legges fram til sluttbehandling samtidig. For del 3 av flomsikringstiltaket, Steinmogutu, er det igangsatt et arbeid og det er anslått at en vil komme tilbake til disse vurderingene høsten 2026.

Planprosess

Forslagsstiller er Nesbyen kommune med Norconsult Norge AS som planrådgiver. NVE, Lindschulte Ingenieurgesellschaft mbH Ammersee (tidligere Dr. Blasy-Dr. Øverland Ingenieure GmbH), Skred AS og Sweco har vært involvert for utarbeidelse av grunnlag for prosjektet og reguleringsplanen.

Kommunen mottok planinitiativ 27.05.2025. Oppstartsmøte ble gjennomført 18.06.25 og 03.07.25. Kommunestyret behandlet planinitiativet for detaljregulering av flomsikringstiltak langs Rukkedøla i møte 19.06.2025, sak 41/2025. Vedtaket innebar at planinitiativet ble tatt til orientering, og at planarbeidet kunne igangsettes iht. plan- og bygningsloven § 12-8.

Varsel om oppstart ble kunngjort på Nesbyen kommunes nettsider og i lokalavisen Hallingdølen, samt sendt til berørte parter, offentlige myndigheter og grunneiere 09.07.2025 med frist for innspill 29.08.2025. Ved varsel om oppstart kom det inn 20 merknader. Disse er oppsummert og kommentert av forslagsstiller (vedlegg 6). Merknadene i sin helhet ligger vedlagt (vedlegg 5).

Kommunen har gjennomført informasjonsmøter for berørte grunneiere i samarbeid med NVE, bl.a. 28.06.2025, 13.11.2025 og 17.06.2026, samt gitt informasjon til kommunestyret 13.11.2025, som ligger tilgjengelig på kommune-TV. I tillegg har planarbeidet vært drøftet i regionalt planforum den 24.06.2025.

Kommunestyret behandlet planforslaget i møte 18.12.2026, sak PS 78/25, og vedtok å legge planforslaget ut på høring/offentlig ettersyn. Planforslaget lå ute til høring/offentlig ettersyn i perioden 16.01.26 – 02.03.26. Kommunen mottok 18 merknader, hvorav en innsigelse fra Buskerud fylkeskommune knyttet til byggegrense. Merknadene er oppsummert og

kommentert av kommunedirektøren i vedlegg 7. Vedr. innsigelsen fra fylkeskommunen har det vært foretatt avklaringer og planforslaget fremmes derfor uten innsigelser.

Forholdet til forskrift om konsekvensutredning

Planforslaget er utarbeidet i tråd med statlige og regionale føringer for klimatilpasning og samfunnssikkerhet, samt kommunedelplan for Nesbyen. Det er gjort vurdering etter forskrift om konsekvensutredning (KU), se vedlegg 4. Tiltaket er vurdert etter forskrift om konsekvensutredning (KUF) § 6 bokstav b som gjelder reguleringsplaner som alltid skal konsekvens utredes og ha planprogram eller melding. Planen vurderes å ikke falle inn under KUF § 6, vedlegg 1. Tiltaket er vurdert å ikke omfattes av KUF §7. Etter forskriftens § 8 skal det utarbeides konsekvensutredning for reguleringsplaner med tiltak omtalt i vedlegg II, dersom det er vurdert at planen kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn etter § 10. Det vurderes følgelig at tiltakene i planforslaget faller inn under vedlegg 2 nr. 10 bokstav f «Bygging av innlands vannveier som ikke omfattes av vedlegg I, samt kanalisering og flomsikring». Det er foretatt en vurdering av planforslaget etter forskriftens § 10. Med bakgrunn i vurderingen etter KUF er det konkludert med at planen ikke får vesentlige virkninger for miljø og samfunn, og derav ikke er krav til konsekvensutredning. Virkningene av planforslaget for øvrig vil bli omtalt og vurdert i planbeskrivelsen med tilhørende fagnotater.

Beskrivelse av planforslaget

Hensikten med reguleringsplanen er å etablere arealer for sikringstiltak langs elva, inkludert tørrmur, betongmur, flomvoll og reetablering av gangbruer som ble ødelagt under ekstremværet «Hans» i 2023, samt tilrettelegging for ny Hajem bru. I tillegg reguleres bebyggelsen mellom Stasjonsvegen og Rukkedøla, som i dag er uregulert, for å sikre en helhetlig planlegging og forutsigbar utvikling. Planområdet strekker seg fra rv. 7 i øst til Hallingdal museum i vest og berører både offentlige og private eiendommer, og har en størrelse på ca. 128 daa. Planen legger til rette for flomsikring langs Rukkedøla fra Hajem bru til Nesflata, oppgradering av flomparken for nye flomnivåer og heving/nybygg av Hajem bru. Tiltakene dimensjoneres for 200-årsflom med klimapåslag og 0,5 m sikkerhetsmargin. Det reguleres også for reetablering av gangbruer ødelagt under «Hans» og videre utvikling av området mellom Stasjonsvegen og Rukkedøla. Flomsikringen utføres med tørrmur, plastring

med naturstein og flomvoll, tilpasset lokale forhold. På trange strekninger brukes tørrmur eller betongmur, mens åpne partier sikres med naturstein. Nedstrøms mot Nesflata går tiltaket over i klassisk flomvoll med erosjonssikring. Planen inkluderer også mulighet for sikring på nordsiden nedstrøms Hajem bru ved behov, sørsiden mellom flomparken og museet, samt oppgradering av sikring langs flomparken og Møllevegen.

Endringer foretatt i plandokumentene etter 1. gangs høring/offentlig ettersyn:

Plankart:

- Byggegrense fra fylkesveg er endret fra 10 til 15 meter.
- Gangveg o_GG2 (nummerering ved 1.gangs høring) er tatt ut.
- Arealer for ny gangbru over Rukkedøla (#202) er tatt ut.
- Tatt inn adkomstpil til Øynan 3.

Bestemmelser:

- Best. 2.14a pkt. ii. Supplert slik at bestemmelsen er i tråd med føringer i reguleringsplan for flomsikring Rukkedøla.
- Best. 2.14b pkt. iv. Endret fra 10 til 15 meter.
- Best. 2.20. Ny bestemmelse som omtaler tillatt massetype.
- Best. 3.3.3. Bestemmelsen er supplert for å imøtekomme innspill knyttet til utskriving av behandling etter vannressursloven (konsesjon).
- Best. 3.3.6b. Bestemmelsen er tatt ut.
- Best. 3.3.6c (tidligere d). Andre setning er supplert med «inntil».
- Best. 4.2.2b. Supplert med at flytting skal vurderes foran riving.
- Tidligere best. 5.3.3. Bestemmelsen er tatt ut da bestemmelsesområdet er tatt ut av plankartet.

Planbeskrivelsen er oppdatert i tråd med endringer foretatt i de juridisk bindende plandokumentene. Øvrige fagdokumenter er ikke endret etter høring/offentlig ettersyn.

Overordnet plan:

Gjeldende kommunedelplan for Nesbyen (2015-2025) ble vedtatt 13.08.2015 og er gjeldende for Nesbyen sentrum. I kommunedelplanen er planområdet avsatt til friområder, boligbebyggelse, bebyggelse og anlegg, LNFR-områder samt offentlig eller privat tjenesteyting. I tillegg til hensynssoner for ras- og skredfare (H310), flomfare (H320_1), bevaring kulturmiljø (H570_4), båndlegging for regulering etter pbl. (H710_1/2) og reguleringsplan skal fortsatt gjelde (H910). Planområdet berører eller grenser til disse gjeldende reguleringsplanene:

- Reguleringsplan for del av Nesbyen sentrum (plan-ID 01200904), vedtatt 21.06.2016. Berører området ved flomparken og Hajem bru.
- Reguleringsplan for Sorenskrivergaarden (plan-ID 01201801), vedtatt 09.12.2021. Berører området vest for Hajem bru.
- Gang- og sykkelveg Rukkedalsvegen (plan-ID 01201903), vedtatt 25.06.2020. Berører langs Rukkedalsvegen.
- Nesbyen barnehage (plan-ID 01201503), vedtatt 21.06.2016. Grenser til området ved barnehagen.

Økonomiske konsekvenser:

Kommunens økonomiske ansvar for flomsikringen omfatter en andel av kostnadene knyttet til planlegging, grunnerverv og vedlikehold av anlegget i driftsfasen. Samtidig vil flomsikringen over tid gi økonomiske fordeler ved reduserte skadekostnader fra senere flomhendelser, økt eiendomsverdi i sikrede områder og økt trygghet, samt et mer attraktivt og forutsigbart sentrum for fremtidige investeringer.

Kommunens ansvar knyttet til finansiering vil bli fremmet for kommunestyret ifm. budsjettarbeidet.

Miljøkonsekvenser:

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn ved myndighetsutøvelse:

Kunnskapsgrunnlaget jf. § 8: Miljørettslige prinsipper er vurdert basert på data fra Naturbasen til miljødirektoratet og i Artsdatabanken, samt naturmangfoldkartlegging gjennomført høsten 2024 og sommeren 2025. Kunnskapen om vannorganismer, naturtyper og truede arter er svært god. Informasjon om fremmede arter er hentet fra Artskart og feltkartlegging sommer 2025. Høyrisikoarter som kanadagullris og hagelupin krever særskilt oppfølging for å hindre spredning ved masseforflytning. Registreringer av kanadagullris er gamle og vurderes som foreldet, mens hagelupin er funnet i 2024. Utbredelsen av fremmede arter, inkludert ørekyt, er ikke tilstrekkelig kartlagt for tiltak i 2026 og bør oppdateres med feltregistrering før anleggsstart. Kunnskapsgrunnlaget vurderes dog å stå i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Føre-var-prinsippet jf. § 9: Forutsatt at kunnskap om forekomster av truede karplantearter og fremmedarter oppdateres før bygging, kan planen gjennomføres uten vesentlig skade på naturmangfoldet.

Økosystemtilnærming og samlet belastning jf. § 10: Flomsikringen vil ikke skape nye vandringsbarrierer eller fragmentere habitater, og berører hovedsakelig arealer med langvarig menneskelig påvirkning. Tiltaket medfører ikke ødeleggelse av verdifull natur og vil

ikke endre sesongvariasjoner i vannstand eller vannføring i Hallingdalselva eller Rukkedøla. Formålet er å beskytte bygninger og infrastruktur mot store flommer (200-årsflom).

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver jf. § 11: Tiltakshaver dekker eventuelle kostnader ved miljøforringelse, men tiltaket vurderes ikke å medføre sådanne kostnader.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. § 12: Flomsikringen er plassert for å redusere skade på bygninger og infrastruktur, noe som vil kreve fjerning av kantvegetasjon. Imidlertid kan det potensielt på sikt bli mulig for reetablering av noe naturlig kantvegetasjon. Kantvegetasjonen nedstrøms flomsikringen (fra gangbrua) foreslås regulert slik at det sikrer en framtidig kantvegetasjon. Reetablering av bunnsubstratet i vassdraget vil være positivt for vannmiljøet. Man finner vilkårene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 som oppfylt.

Vurdering:

Innsigelse fra Buskerud fylkeskommune – byggegrense

Buskerud fylkeskommune (BFK) fremmet en teknisk innsigelse fordi byggegrensen mot fylkesveg er satt til 10 meter, mens gjeldende krav er 15 meter. Innsigelsen er hjemlet i plan- og bygningsloven § 5-4 og begrunnet i behovet for drift, vedlikehold og videre utvikling av fylkesvegnettet. BFK uttalte at dersom byggegrensen ble justert til 15 meter fra vegmidt, ville innsigelsen anses som ivaretatt.

Rukkedølaplanen omhandler fylkesveg 2910 i begrenset grad og forholdet det er knyttet innsigelse til gjelder en kort strekning ved museet. Planforslaget, herunder plankart og bestemmelser, er endret i tråd med forslag til løsning fra BFK og planforslaget er således ikke heftet med innsigelse når den legges fram til sluttbehandling.

Samfunnssikkerhet

Planforslaget for flomsikring av Rukkedøla vurderes som et viktig og nødvendig tiltak med stor samfunnsnytte, for å sikre Nesbyen sentrum mot framtidig flom, herunder 200-årsflom med klimapåslag. Tiltaket styrker beredskapen, reduserer flomrisiko uten å øke faren for nærliggende områder, og er viktig for å oppheve byggeforbud og legge til rette for videre utvikling. Tiltaket omfatter blant annet sikring av vassdraget, oppgradering av eksisterende anlegg og etablering av ny Hajem bru. Selv om det medfører noen inngrep, vurderes nytteverdien som større enn ulempene.

Flere alternative sikringstiltak er vurdert, men løsningen i forprosjektet er valgt fordi den samlet sett gir best flomsikring av Nesbyen sentrum. Planforslaget vurderes å redusere risikoen for naturskader i området, særlig knyttet til flom. Tiltakene medfører ingen økt flomfare for tilstøtende områder, og bidrar til å styrke samfunnssikkerheten i Nesbyen sentrum.

Planforslaget er vurdert med hensyn til skredfare og områdestabilitet. Kartlegging og supplerende analyser viser at området oppfyller kravene i TEK17 §7-3, og det er ikke behov for ekstra sikringstiltak mot naturlig utløste skred, så lenge terreng og vegetasjon opprettholdes vest for planområdet, nordvest for ny gangbru over Rukkedøla ved museet. Større terrenginngrep eller hogst kan endre forutsetningene og må vurderes særskilt.

Forholdet til reguleringsplan for flomsikring Nesflata

Reguleringsplanen og flomsikringstiltaket må ses i sammenheng med reguleringsplan for flomsikring Nesflata, og tiltakene skal kobles sammen med flomvollen på Nesflata. Ved varsel om oppstart var det derfor overlapp mellom planene. Planforslagene er tilpasset hverandre. Flomsikringen langs Rukkedøla vil ha en effekt på sikring av sentrum uavhengig om flomvollen på Nesflata etableres, men Rukkedøla-sikringen vil ikke bidra til at hele sentrum sikres da flom fra Hallingdalselva vil påvirke sentrumsområdene.

Kulturminner/-miljø

Planforslaget omfatter flom- og erosjonssikring langs sørsiden av Rukkedøla, i tillegg til at det legges til rette for heving av Hajem bru og mindre sikringstiltak på nordsiden av vassdraget. Tiltakene berører det automatisk fredete kulturminnet vest for flomparken (ID-265919), men det er gjennom bestemmelsene stilt krav til utgraving. For øvrig kan planforslaget medføre inngrep eller nærføring til enkelte bygninger med listeført status eller SEFRAK-registrering. Planforslaget kan innebære behov for riving av noen bygninger, mens andre får endrede omgivelser. Ny Hajem bru og tilhørende tiltak vurderes å gi begrenset visuell virkning, men vil endre nærområdet. Samlet sett gir planforslaget en viss negativ virkning for kulturminner og kulturmiljø, men de mest verdifulle elementene i Nesbyens helhetlige kulturmiljø berøres i liten grad.

Landskapsvirkninger

Flomsikringstiltakene vil gi endringer i landskapsbildet langs Rukkedøla, særlig på sørsiden hvor det etableres flomsikringstiltak og kantvegetasjonen må fjernes. Tiltakene tilpasses eksisterende bebyggelse og lokale forhold, og det legges vekt på bruk av naturmaterialer, lav høyde og bevaring av vegetasjon der det er mulig, for å redusere virkningene.

Det er i utgangspunktet ikke planlagt tiltak langs nordsiden av vassdraget ut over ca. 100 meter nedstrøms Hajem bru, men dersom det som et resultat av detaljprosjekteringen innebærer at det må foretas tiltak på nordsiden vil det innebære at kantvegetasjon må fjernes. Disse eventuelle inngrepene kan gi ytterligere landskapsvirkninger, men disse kan dempes over tid gjennom revegetering.

Samlet vil tiltakene gi elverommet et mer teknisk preg, men variasjon i utforming og tilpasning til omgivelser bidrar til å redusere de negative virkningene. Tiltak i flomparken vurderes å ha liten betydning for landskapsbildet.

Sentrumsutvikling

Flomsikringen er en forutsetning for trygg videreutvikling av Nesbyen sentrum. Tiltakene tilrettelegger for reetablering av gangbruer og utvidelse av flomparken, bedre forbindelser for gående/syklende og mer forutsigbare rammer for bolig- og næringsutvikling. Planen bidrar til å oppheve sårbarhet som i dag begrenser bygging og deling i sentrumsnære områder. På områder mellom Stasjonsvegen og Rukkedøla reguleres det for bolig, forretning og kontor. Dette tilrettelegger for videre utvikling av dette området.

Som en følge av behov for etablering av en mindre flomvoll (ledevoll) langs Møllevegen, er det foreslått omdisponert en boligtomt (regulert gjennom reguleringsplan for Sorenskrivergaarden) til utvidelse av parkområdet. Selv om planforslaget innebærer omdisponering av en boligtomt, kan omdisponeringen tilrettelegge for videre utvikling av flomparken som er et viktig friluftsområde og møtepunkt. Det er uheldig å omdisponere boligtomter, men dette kan få positive virkninger for lokalbefolkningen og videre utvikling av sentrum.

Veg/trafikk

Planforslaget innebærer endringer i trafikkforholdene i Nesbyen sentrum både i anleggsfasen og etter gjennomføring. Etablering av ny Hajem bru medfører at Møllevegen stenges for gjennomkjøring mot Alfarvegen, da høydeforskjellen gjør det vanskelig å videreføre dagens vegsystem. Dette reduserer biltrafikk i området, samtidig som det bidrar til et tryggere nærmiljø for gående og syklende, da gangforbindelsen opprettholdes.

Det etableres et nytt, bredt fortau på Hajem bru, samt sammenhengende gangforbindelser og fotgjengeroverganger som sikrer god framkommelighet og universell utforming. Ettersom ny bru bygges i eksisterende trasé, må dagens bru rives før ny kan etableres. Dette medfører behov for midlertidig kryssing av vassdraget, en mulighet som er ivaretatt i planforslaget.

I Stasjonsvegen er det foreslått å forlenge gang- og sykkelveg på nordsiden fra Stasjonsvegen 13 (Eldrebo) og østover til ca. Stasjonsvegen 31. Tiltaket vil medføre noe inngrep på private eiendommer, men vurderes å gi en positiv effekt for trafikksikkerheten til myke trafikanter. For øvrig reguleres veger, gangarealer og parkeringsplasser i tråd med dagens situasjon.

Det er i tillegg åpnet for en midlertidig adkomst mellom Stasjonsvegen 43/45 og Øynan 3/5 for å sikre tilgang til vassdraget i anleggsfasen. Dette kan medføre økt trafikk og ulemper for berørte eiendommer i en avgrenset periode. Planforslaget stiller imidlertid krav til trafikksikkerhet, framkommelighet og adkomst til alle eiendommer, samt føringer knyttet til støy og støv.

Samlet sett vurderes tiltakene å styrke trafikksikkerheten og tilgjengeligheten for gående og syklende. Selv om anleggsperioden vil innebære midlertidige ulemper, forventes tiltakene på lengre sikt å gi positive virkninger for både trafikkforholdene og nærmiljøet.

Gangforbindelser til og langs Rukkedøla

Ved 1. gangs behandling ble det tatt inn to gangforbindelser; én langs Rukkedøla mellom Hajembrue og Nedre Jorde, og to forbindelser ut til vassdraget fra Stasjonsvegen. Etter en nærmere vurdering foreslås gangforbindelsen langs Rukkedøla og vestre alternativ fra Stasjonsvegen tatt ut av planforslaget. For gangforbindelsen langs Rukkedøla mellom Hajembrue og Nedre Jorde er det, i samarbeid med NVE, vurdert at det ikke er tilstrekkelig areal til å etablere en slik forbindelse mellom flomsikringsanlegget og eksisterende bebyggelse. Når det gjelder gangforbindelsen ut til vassdraget nærmest Hajem bru ville den kommet tett på eksisterende boliger og områder for varelevering, og det er vurdert som utfordrende å ivareta tilfredsstillende trafikksikkerhet. Det kom også inn merknader under høringen som pekte på utfordringer knyttet til den foreslåtte løsningen.

Planforslaget opprettholder fortsatt en gangforbindelse til Rukkedøla, og legger samtidig til rette for videre utvikling av flomparken i nærområdet. Samlet vurderes dette å ivareta hensynet til allmenn tilgang til vassdraget på en tilfredsstillende måte. Forslaget om å ta ut gangforbindelsene er derfor basert på en samlet vurdering av arealforhold, trafikksikkerhet og innkomne merknader.

Naturressurser

Planforslaget medfører kun midlertidig beslag av dyrka mark i anleggsfasen, bl.a. for etablering av anleggsvei til gangbrua. Det er lagt føringer for håndtering og tilbakeføring av matjord, slik at arealene kan tas i bruk til jordbruk igjen. Tiltaket gir dermed begrensede og midlertidige virkninger, og berører ikke utnyttbare mineralressurser i området.

Naturmangfold/vannmiljø

Kunnskapsgrunnlaget er basert på fagnotater for vannmiljø og naturmangfold, inkludert feltkartlegging i 2024 og 2025. Det er registrert flere naturtyper med verdi innenfor planområdet, bl.a. flomskogsmark (VU), flomfastmark (NT) og naturbeitemark. Planforslaget vurderes samlet å ha en moderat negativ påvirkning på naturmangfoldet, hvor særlig naturbeitemarken ved Høva berøres gjennom midlertidig bruk i anleggsfasen. Det kan også oppstå inngrep i flomskogsmark ved etablering av sikringstiltak, mens øvrige naturtyper påvirkes i mindre grad.

Vannmiljøet i Rukkedøla er klassifisert som sterkt modifisert med godt økologisk potensial. Planforslaget endrer ikke denne statusen, men anleggsfasen kan gi midlertidige virkninger på

vannkvalitet, fisk og bunndyr. Tiltakene er likevel utformet for å begrense negative effekter, og kan på sikt bidra til forbedrede økologiske forhold.

Vurderingene er gjort i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12, og det vises til denne vurderingen under saksframleggets kap. Miljøkonsekvenser.

Berørte grunneiere

Etableringen av flomsikringstiltaket vil påvirke berørte grunneiere i ulik grad. Planforslaget innebærer inngrep på private eiendommer både ved etablering av selve flomsikringen og gjennom midlertidige anleggsarbeider. Særlig på sørsiden av elva vil flomsikringstiltaket komme nær eksisterende bebyggelse. For noen eiendommer betyr dette at bygninger må rives eller flyttes, og at deler av hager, adkomster eller utearealer for øvrig blir berørt. Samtidig vil etableringen av flomsikringen redusere flomrisikoen, noe som kan gi økt verdi og større forutsigbarhet for de berørte eiendommene.

I anleggsperioden vil berørte parter kunne oppleve midlertidige ulemper, bl.a. gjennom støy, støv og anleggsaktivitet tett på boligområder og lokale veier. Massetransport kan føre til økt trafikk, behov for omkjøringer og midlertidige løsninger. Slike forhold vil imidlertid være tidsavgrensede og håndteres gjennom krav i reguleringsplanen knyttet til trafikksikkerhet, fremkommelighet og miljøoppfølging.

Som-bygget regulering

Reguleringsplanen fastsetter rammer for gjennomføring av tiltaket, men at det i detaljprosjektering og anleggsfase kan oppstå behov for mindre justeringer av løsninger sammenlignet med det som fremgår av vedtatt plangrunnlag. Dette gjelder særlig for tekniske anlegg, terrengtilpasninger og konstruksjonsmessige løsninger, hvor endelig utforming først avklares i bygg- og anleggsfasen. For å sikre samsvar mellom reguleringsplanen og faktisk utført tiltak (som-bygget situasjon), vurderer kommunedirektøren det som hensiktsmessig at plangrunnlaget oppdateres etter gjennomført utbygging og har derfor foreslått at dette innarbeides som et vedtak for å sikre gjennomføring.

Konsesjon etter vannressursloven

Tiltak i vassdrag kan være konsesjonspliktige etter vannressursloven (vrl) dersom de kan medføre skade eller ulempe for allmenne interesser. For tiltak som inngår i en reguleringsplan kan vedtatt reguleringsplan erstatte konsesjonsbehandling etter vannressursloven, forutsatt at tiltaket er tilstrekkelig utredet og allmenne interesser er ivaretatt gjennom planarbeidet og planbestemmelsene. Dette gjelder kun tiltak som ellers ville vært konsesjonspliktige etter vannressursloven. NVE har vurdert det slik at tiltakene og

inngrepene i Rukkedøla som planforslaget hjemler utløser konsesjonsplikt etter vannressursloven §8, men at planbehandlingen kan erstatte konsesjon, jf. vrl. §20d (samordning). NVE har imidlertid gitt et faglig råd om å innarbeide føringer som bedre ivaretar kantvegetasjon og det er derfor foretatt suppleringer i bestemmelsene (best. pkt. 3.3.3) som skal ivareta dette. Beslutningen om samordning fattes av NVE i etterkant av at det foreligger en vedtatt reguleringsplan.

Konklusjon

Planforslaget for flomsikring av Rukkedøla vurderes å ha positive virkninger knyttet til klimatilpasning og samfunnssikkerhet som vil bidra til videre utvikling av Nesbyen sentrum. Reguleringsplanen tilrettelegger for et tiltak med stor samfunnsnytte som vil sikre Nesbyen sentrum mot 200-årsflom med klimapåslag.

Kommunedirektøren vurderer at foreliggende planmateriale inneholder tilstrekkelig grunnlag, og man anbefaler at forslag til reguleringsplan for flomsikring Rukkedøla vedtas.